

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžk/32/2017
Identifikačné číslo spisu: 1014202072
Dátum vydania rozhodnutia: 28.08.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1014202072.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný v právnej veci žalobcu: Bc. Ing. C. I., R., v zastúpení: JUDr. Martina Tomus Palušková, advokátka, Einsteinova 21, 851 01 Bratislava, proti žalovanému: Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody, Chorvátska 5, 812 29 Bratislava, o žalobe proti listu žalovaného č. ÚVVaÚVTOS-5-83-4/31-2014 zo dňa 07.10.2014, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/271/2014-54 z 10. mája 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/271/2014-54 zo dňa 10. mája 2017 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom súde

1. Sťažovateľ sa žalobou doručenou Krajskému súdu v Bratislave dňa 12.12.2014 domáhal preskúmania zákonnosti listu žalovaného č. UWaÚVTOS-5-83-4/31-2014 zo dňa 07.10.2014, ktorým žalovaný reagoval na podanie žalobcu zo dňa 22.09.2014. Týmto podaním žalobca napádal list žalovaného č. UVVaÚVTOS-5-83-3/31-2014 zo dňa 05.09.2014, ktorým mu bolo oznámené, že v písomnom vyhotovení rozhodnutia č. ÚVVaÚVTOS-5-83/31-2014 zo dňa 20.06.2014 bol doplnením podpisovej doložky odstránený nedostatok týkajúci sa formálnej náležitosti rozhodnutia.

2. Krajský súd v Bratislave ustálil, že žalobou napadnutý list žalovaného nespadá do kategórie rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov v zmysle § 2 ods. 2 v spojení s § 3 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. (ďalej len SSP), ktoré je možné preskúmať v správnom súdnictve. Žalobou napadnutý list žalovaného podľa krajského súdu nezasahuje do práv, právom chránených záujmov alebo povinností sťažovateľa, nemá náležitosti rozhodnutia, nie je ako rozhodnutie označený ani formálne a ani nie je považovaný za rozhodnutie podľa osobitného predpisu. Podľa krajského súdu je nepochybné, že žalovaný v žalobou napadnutom liste len reaguje na podanie sťažovateľa zo dňa 22.09.2014, ktorým ten namieta oznámenie č. ÚVVaÚVTOS-5-83-3/31-2014 zo dňa 05.09.2014 o oprave chyby v písaní

predtým vydaného rozhodnutia č. ÚWaÚVTOS-5-83/31-2014 zo dňa 20.06.2014. Tieto listy žalovaného nemožno považovať za rozhodnutia, opatrenia alebo iné zásahy orgánu verejnej správy, ktoré môžu byť predmetom súdneho prieskumu na základe správnej žaloby. Navyše krajský súd poukázal na skutočnosť, že rozhodnutie žalovaného č. ÚWaÚVTOS-5-83/31-2014 zo dňa 20.06.2014 v spojení s rozhodnutím č. GR ZVJS-48-21-4/31-2014 zo dňa 09.09.2014 sú predmetom súdneho prieskumu v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 6S/244/2014. Vzhľadom na uvedené krajský súd žalobu ako neprípustnú podľa § 98 ods. 1 písm. g/ SSP odmietol.

II.

Kasačná sťažnosť žalobcu, vyjadrenie žalovaného

A)

3. Proti uzneseniu krajského súdu sťažovateľ prostredníctvom právneho zástupcu v zákonnej lehote podal kasačnú sťažnosť zo dňa 17.07.2017 (č. l. 57) z dôvodu uvedeného v § 440 ods. 1 písm. g/ SSP, t. j. správny súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,

4. Sťažovateľ v nasledujúcich sťažnostných bodoch najmä uviedol:

- sťažovateľ v žalobe uviedol prečo považuje odpoveď (list) žalovaného zo dňa 7.10.2014 za rozhodnutie, aké jeho práva a chránené záujmy boli porušené a v čom vidí nezákonnosť postupu a listu žalovaného, krajský súd sa žalobnými námietkami sťažovateľa nezaoberal,
- krajský súd nedostatočne odôvodnil rozhodnutie , čím došlo k zásahu do práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces podľa čl. 46 ods.1 Ústavy SR a čl. 6 Dohovoru,
- krajský súd nesprávne právne posúdil, že list žalovaného nemá náležitosti rozhodnutia, a nie je považovaný za rozhodnutie podľa osobitného predpisu, ktorý by bol preskúmateľný súdom, v tejto súvislosti poukázal na judikatúru Ústavného súdu SR (nález sp. zn. I. ÚS 354/08-50 z 22.01.2009) a ako aj Najvyššieho súdu SR (rozsudok sp. zn. 6Sž 196/01 z 29.04.2002 a sp. zn. 10Sžd 36/2011 z 01.08.2012), ktorá pripúšťa preskúmateľnosť súdmi i rozhodnutia orgánov verejnej správy, ktoré nemajú formálne náležitosti, ak sa dotýkajú alebo môžu dotknúť práva a právom chránených záujmov fyzických alebo právnických osôb, pričom súdna prax ustálila, že rozhodnutím správneho orgánu je každé rozhodnutie, ktorým sa zakladajú, menia, rušia alebo môže byť priamo dotknuté práva a povinnosti fyzických a právnických osôb, za spôsobilý predmet súdneho preskúmania sa pritom považuje aj listy s charakterom rozhodnutia vydaný príslušný, orgánom verejnej správy.

5. Sťažovateľ navrhol zrušiť napadnuté uznesenie a vrátiť krajskému súdu vec na ďalšie konanie.

B)

6. Na kasačnú sťažnosť reagoval žalovaný tak, že sa stotožnil s právnym i skutkovým posúdením veci zo strany krajského súdu, ktorého rozhodnutie považuje za správne.

III.

Právne názory kasačného súdu

7. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 SSP preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ včas [§ 443 ods. 1 SSP], a s prihliadnutím na formálnu viazanosť posudzovania kasačnej sťažnosti [§ 453 ods. 2 časť vety prvej pred bodkočiarkou v spojení s § 439 ods. 3 písm. a/ SSP] a neviazanosť sťažnostným návrhom (§ 453 ods. 3 SSP) kasačný súd preskúmal napadnuté uznesenie spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a jednomyseľne (§ 462 ods.1 v spojení s § 139 ods. 4 SSP) dospel k záveru, že uznesenie krajského súdu je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie v zmysle § 462 ods. 1 SSP pretože po jej preskúmaní kasačný súd na základe nižšie uvedených právnych názorov dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

8. Na prvom mieste kasačný súd zdôrazňuje, že zákonodarca výkon správneho súdnictva (najmä čl. 46

a čl. 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) založil iba na návrhovej slobode účastníka (v preskúmvanej veci sťažovateľka), t. j. na zodpovednosti za obranu svojich práv (vigilantibus leges sunt scriptae) v medziach čl. 13 Dohovoru o ochrane základných práv a ľudských slobôd, vybrať si podľa Správneho súdneho poriadku z prostriedkov ochrany ten najvhodnejší, pričom kasačný súd nie je oprávnený do tejto procesnej slobody vstupovať.

9. Zo zásady, že kasačný súd je dôvodmi kasačnej sťažnosti viazaný (§ 439 ods. 3 písm. a/ a contrario § 453 ods. 2 veta druhá SSP) jednoznačne vyplýva procesná povinnosť sťažovateľa s plnou zodpovednosťou za procesný výsledok navrhnutý v kasačnej sťažnosti [sťažnostný návrh podľa § 445 ods. 1 písm. d/ SSP] náležite vymedziť dôvod kasačnej sťažnosti [§ 440 v spojení s 445 ods. 1 písm. c/ SSP]. V dôsledku spomenutej viazanosti kasačný súd nekoná nad rozsah (§ 453 úvod SSP), ktorý sťažovateľ vymedzil v kasačnej sťažnosti uplatneným dôvodom.

10. Sťažovateľ namietal, že správny súd vec nesprávne právne posúdil, pričom z argumentácie sťažovateľa vyplýva, že sa nestotožnil s právnym názorom krajského súdu, že napadnutý list žalovaného, ktorým tento reaguje na podanie sťažovateľa zo dňa 22.09.2014, ktorým namieta oznámenie č. ÚVWáÚVTOS-5-83-3/31-2014 zo dňa 05.09.2014 o oprave chyby v písaní predtým vydaného rozhodnutia č. ÚWaÚVTOS-5-83/31-2014 zo dňa 20.06.2014, nemožno považovať za rozhodnutia, opatrenia alebo iné zásahy orgánu verejnej správy, ktoré môžu byť predmetom súdneho prieskumu na základe správnej žaloby.

11. Sťažovateľ aj s poukazom na citovanú judikatúru ústavného a najvyššieho súdu zastáva názor, že napadnutý list žalovaného je spôsobilý predmet súdneho preskúmania a krajský súd preto nemal žalobu odmietnuť, ale list mal z pohľadu uplatnených námietok preskúmať.

Podľa § 2 ods. 2 SSP každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

Podľa § 3 ods. 1 SSP, na účely tohto zákona sa rozumie

a) administratívnym konaním postup orgánu verejnej správy v rámci výkonu jeho pôsobnosti v oblasti verejnej správy pri vydávaní individuálnych správnych aktov a normatívnych správnych aktov, rozhodnutím orgánu verejnej správy správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorý je formálne označený ako rozhodnutie alebo je za rozhodnutie považovaný podľa osobitného predpisu a zakladá, mení, zrušuje alebo deklaruje práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby, alebo sa jej priamo dotýka,

opatrením orgánu verejnej správy správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorým sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté,

d) nečinnosťou orgánu verejnej správy stav, keď orgán verejnej správy protiprávne nepokračuje v začatí administratívnom konaní, alebo stav, keď orgán verejnej správy protiprávne z úradnej povinnosti nezačal administratívne konanie,

e) iným zásahom orgánu verejnej správy faktický postup vykonaný pri plnení úloh v oblasti verejnej správy, ktorým sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté; iným zásahom je aj postup orgánu verejnej správy pri výkone kontroly alebo inšpekcie podľa osobitného predpisu, ak ním sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté.

Podľa § 98 ods. 1 písm. g) SSP správny súd uznesením odmietne žalobu, ak je neprípustná.

12. V správnom súdnictve je právo na prístup k súdu vymedzené princípom generálnej klauzuly (§ 6 SSP) s negatívnou enumeráciou (§ 7 SSP), z ktorého vyplýva, že súdy v zásade preskúmvajú všetky rozhodnutia orgánov verejnej správy okrem tých, ktoré zákon výslovne z prieskumu vylučuje.

Rozhodnutia a postupy orgánov štátnej správy a územnej samosprávy podliehajú správne prieskumu zásadne bez ďalších vymedzení. Tieto správne orgány sú základom verejnej správy, a preto na to, aby ich rozhodnutia a postupy boli preskúmateľné v správnom súdnictve, zákon nevyžaduje splnenie ďalších kritérií. Nie je pritom rozhodujúce, ako sú tieto normatívne akty terminologicky označené, pretože okrem rozhodnutí môže ísť aj o opatrenia, dokonca aj o záväzné pokyny či záväzné stanoviská.

13. Do popredia sa dostáva predovšetkým kritérium individuálnych záujmov jednotlivca dotknutých administratívnym zásahom v spojení so skúmaním rozsahu uplatnenia diskrečných právomocí správneho orgánu pri realizácii tohto zásahu (pozri Pecníková, M.: Tendencie aplikácie článku 6 ods. 1 dohovoru v sporoch s orgánmi verejnej moci. In: Justičná revue, č. 5/2002, s. 616 - 635).“

14. Za spôsobilý predmet súdneho prieskumu sa tak v zmysle uvedených podmienok súdneho prieskumu ustálenej a súdnej praxe považujú aj povolenia (pozri k tomu napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. I. ÚS 354/08) alebo aj listy s charakterom rozhodnutia vydané príslušným orgánom verejnej správy ako právnoaplikačné akty správnych orgánov uvedené v ustanovení § 3 ods. 7 Správneho poriadku.

15. Aj keď sa na proces vydávania týchto aktov výslovne nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, v zmysle § 3 ods. 7 Správneho poriadku, ktorý spadá do časti upravujúcej základné pravidlá (obsahujúce všeobecné právne princípy správneho konania bez ohľadu na limitujúce zákonné ustanovenia v zmysle mnohých odporúčaní prijatých Výborom ministrov Rady Európy), platí, že ustanovenia o základných pravidlách konania uvedených v § 3 ods. 1 až 6 sa primerane použijú aj pri vydávaní osvedčení, posudkov, vyjadrení, odporúčaní a iných podobných opatrení.

16. Kasačný súd ako príklady vecne prejednaného oznámenia orgánu verejnej správy uvádza výsledky týchto konaní vedených pod sp. zn. 4Sžf 77/2014 (rozsudok sp. zn. 4Sžf 77/20104 z 10. septembra 2015) a sp. zn. 6Sžf 115/2014 (rozsudok sp. zn. 6Sžf 115/2014 z 24. februára 2016).

17. Kasačný súd pritom odkazuje na právne závery Ústavného súdu Slovenskej republiky, uvedené v náleze sp. zn. III. ÚS 91/2016, že pokiaľ súd v správnom súdnictve odmietne vecne prejednať žalobu smerujúcu proti neformálnemu oznámeniu správneho orgánu, ktorý nemal zo zákona vyplývajúcu povinnosť vydať rozhodnutie, dopúšťa sa odopretia spravodlivosti vo vzťahu k takému žalobcovi.

18. K znakom právneho štátu a medzi jeho základné hodnoty patrí neoddeliteľne princíp právnej istoty [(čl. 1 ods. 1 ústavy), napr. PL. ÚS 36/95], ktorého neopomenuteľným komponentom je predvídateľnosť práva. Súčasťou uvedeného princípu je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (napr. m. m. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99), teda to, že obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované. V uvedených prípadoch bol ústavný súd toho názoru, že najvyšší súd zastavením konania porušil sťažovateľkami označené ich základné práva na súdnu a inú právnu ochranu a spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, čl. 36 ods. 1 a 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

19. Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy Slovenskej republiky v citovanom znení kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomocí súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd. správneho orgánu“).

20. Vo všeobecnej rovine musí kasačný súd konštatovať, že pritom nie je rozhodujúcim kritériom, ako sú tieto individuálne správne akty formálne (t. j. terminologicky) označené, pretože okrem rozhodnutí môže ísť aj o rozhodnutia, ktoré zákonodarca v zmysle iných dôvodov po formálnej stránke označil ako opatrenia, povolenia, súhlas alebo platobný výmer, dokonca aj o záväzné pokyny či záväzné stanoviská (napríklad v inej právnej oblasti analogia iuris § 3 ods. 7 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní /správny poriadok/).

21. Už prostredníctvom inej rozhodovacej činnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky jednoznačne vymedzil právne akty vydané Radou Európy ako formálne pramene slovenského právneho poriadku. Najmä prostredníctvom rozsudku sp. zn. 1Sžo/28/2009 <. zo dňa 8. februára 2011 bolo najvyšším súdom zdôraznené:

„V tejto súvislosti nemožno opomenúť skutočnosť, že verejná správa je službou verejnosti a základné pravidlá konania uvedené v § 3 Správneho poriadku, pre ktoré východiskom je v systéme prameňov práva predovšetkým ústava (najmä čl. 2) a zákony (vrátane právnej úpravy založenej právom Európskych spoločenstiev resp. upravenej medzinárodnými zmluvami), i keď sú formulované viac všeobecným spôsobom, je potrebné, vzhľadom na to, že slovenské právo je súčasťou európskeho právneho systému, v praxi interpretovať v duchu európskeho štandardu všeobecných požiadaviek na kvalitu postupov a činnosti verejnej správy súhrnne označovaných ako princípy „dobrej správy“ (Good Governance, Good Administration), majúceho základ v literatúre, judikatúre európskych inštitúcií a niektorých dokumentoch najmä Rady Európy (najmä odporúčania a rezolúcie Výboru ministrov Rady Európy) a Európskej únie.“

22. Preto aj v prejednávanej veci je potrebné zdôrazniť, že v zmysle odporúčania Rady Európy Rec (89)8, ktoré upravuje dočasnú súdnu ochranu poskytovanú v správnych záležitostiach, „termín správny akt znamená v súlade s rezolúciou (77)31 o ochrane jednotlivca vo vzťahu k správnym aktom správnych orgánov každé jednotlivé opatrenie alebo rozhodnutie prijaté pri výkone správy verejným orgánom, ktoré priamo zasahuje do práv, slobôd alebo záujmov osôb“ (viď aj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 17.05.2016 sp. zn. III. ÚS 91/2016 <.).

23. Na základe takto vymedzeného rámca súdneho prieskumu bolo pre posúdenie postupu krajského súdu nutné zodpovedať otázku, či je list žalovaného č. ÚVVaÚVTOS-5-83-4/31-2014 zo dňa 07.10.2014 možné preskúmať v správnom súdnictve a či záver krajského súdu o nepreskúmateľnosti napadnutého listu s poukazom na uplatnené námietky sťažovateľa nie je predčasný.

24. V súvislosti s uvedeným musí kasačný súd k preskúmateľnosti oznámení, listov a iných neformálnych aktov správnych orgánov, ktoré síce nevykazujú formálne znaky administratívneho rozhodnutia avšak evidentne disponujú jeho materiálными znakmi, dodať, že už v minulosti vyslovil viackrát právne názory, od ktorých nemá dôvod s poukazom na konštantnosť judikatúry sa odchýliť, a preto na svoju rozhodovaciu činnosť v prejednávanej veci na podporu svojich vyššie uvedených právnych názorov odkazuje.

Rozhodnutia a postupy orgánov štátnej správy a územnej samosprávy podliehajú správne prieskumu zásadne bez ďalších vymedzení. Tieto správne orgány sú základom verejnej správy, a preto na to, aby ich rozhodnutia a postupy boli preskúmateľné v správnom súdnictve, zákon nevyžaduje splnenie ďalších kritérií.

25. Vo veci sp. zn. 5Sžf 31/2011 <, s poukazom na vecný rozsah konania pred správnym súdom vymedzený pôvodne v § 244 ods. 3 a 248 O.s.p. <. Najvyšší súd uviedol, že: „výnimky z aplikácie ústavy (čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), i keď sú ustanovené zákonom, nie je možné vykladať extenzívne, ale treba k nim pristupovať reštriktívne“

26. Nemožno opomenúť ani judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu Slovenskej republiky (pozri napr. nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 24/2010 <. a III. ÚS 283/2010 <.), ktorá postupne speje k novozformulovaným kritériám na posudzovanie aplikovateľnosti čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) a ktorá už naďalej nevyklučuje aplikáciu Dohovoru ani aj pri rozhodovaní o sporoch medzi fyzickými a právnickými osobami a orgánmi verejnej moci o zákonnosť rozhodnutí daňových orgánov (Bendenoun proti Francúzsku - rozsudok z 24. februára 1994, séria A, č. 284, Georgiou proti Spojenému kráľovstvu - rozhodnutie zo 16. mája 2000 o prijateľnosti sťažnosti č. 40042/98, Ferrazzini proti Taliansku - rozhodnutie z 12. júla 2001 vo veci sťažnosti č. 44759/98). Do popredia sa dostáva predovšetkým kritérium individuálnych záujmov jednotlivca dotknutých administratívnym zásahom v spojení so

skúmaním rozsahu uplatnenia diskrečných právomocí správneho orgánu pri realizácii tohto zásahu“.

27. Rovnako aj z rozsudku najvyššieho súdu z 11.03.2014 sp. zn. 4Sžf/1/2014 <., a ktorý bol publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3/2015, je zrejmé, že pre preskúmateľnosť v správnom súdnictve nie je nutné, aby malo oznámenie formálne náležitosti rozhodnutia.

„Aj keď oznámenie o zamietnutí odvolania nemá formálne náležitosti rozhodnutia vydaného v administratívnom konaní, svojimi procesnými dôsledkami významne zasahuje do ústavne chráneného práva účastníka konania na prejednanie veci, preto je takéto oznámenie i bez formálnych znakov rozhodnutia spôsobilým predmetom súdneho prieskumu v správnom súdnictve.“

28. S poukazom na ústavou garantované právo na súdnu ochranu zakotvené v článku 46 ústavy vo vzťahu s súdnym prieskumom rozhodnutí dáva najvyšší súd do pozornosti aj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 17.05.2016 sp. zn. III. ÚS 91/2016 <., v zmysle ktorého: „Za spôsobilý predmet súdneho prieskumu sa tak v zmysle uvedených podmienok súdneho prieskumu už niekoľko rokov ustálená a prevažujúca súdna prax považujú aj povolenia alebo aj listy s charakterom rozhodnutia vydané príslušným orgánom verejnej správy ako právnoaplikačné akty správnych orgánov uvedené v ustanovení § 3 ods. 7 Správneho poriadku. Aj keď sa na proces vydávania týchto aktov výslovne nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, v zmysle § 3 ods. 7 Správneho poriadku, ktorý spadá do časti upravujúcej základné pravidlá (obsahujúce všeobecné právne princípy správneho konania bez ohľadu na limitujúce zákonné ustanovenia v zmysle mnohých odporúčaní prijatých Výborom ministrov Rady Európy), platí, že ustanovenia o základných pravidlách konania uvedených v § 3 ods. 1 až 6 sa primerane použijú aj pri vydávaní osvedčení, posudkov, vyjadrení, odporúčaní a iných podobných opatrení.“

29. Obdobne aj v náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 21/08 <. Ústavný súd Slovenskej republiky zdôraznil, že nie je podstatné to, ako je príslušný (individuálny) právny akt formálne označený (rozhodnutie, opatrenie, oznámenie, vyjadrenie a pod.), ale to, či svojimi účinkami smeruje ku konkrétnym adresátom práva, a zakladá im priamo alebo aj sprostredkované práva alebo povinnosti.

30. Kasačný súd na tomto mieste preto musí zdôrazniť, že odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Za takýto postup treba považovať aj nedostatočne odôvodnené odmietnutie žaloby v prípade nesprávnej aplikácie zákonného ustanovenia o odmietnutí žaloby.

31. Tiež odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Za takýto postup treba považovať odmietnutie žaloby v prípade, ak toto neprichádzalo do úvahy alebo je takýto záver predčasný pre nezodpovedanie námietok sťažovateľa na procesný postup správneho orgánu v súvislosti s namietanou chybnou opravou prvostupňového rozhodnutia, ako tomu bolo v prípade sťažovateľa.

32. Po preskúmaní spisového materiálu dospel kasačný súd odkazujúc na citovanú judikatúru k záveru, že sťažovateľovi bola postupom krajského súdu, ktorý odmietol žalobu sťažovateľa s odôvodnením, (že je nepochybné, že žalovaný v žalobou napadnutom liste len reaguje na podanie žalobcu zo dňa 22.09.2014, ktorým ten namieta oznámenie č. ÚVWaÚVTOS-5-83-3/31-2014 zo dňa 05.09.2014 o oprave chyby v písaní predtým vydaného rozhodnutia č. ÚWaÚVTOS-5-83/31-2014 zo dňa 20.06.2014, tieto listy žalovaného nemožno považovať za rozhodnutia, opatrenia alebo iné zásahy orgánu verejnej správy, ktoré môžu byť predmetom súdneho prieskumu na základe správnej žaloby), bez toho, aby sa listom žalovaného zo dňa 07.10.2014 zaoberal ako posledným v rade, a to aj z pohľadu reťazenia podaní a reakcií žalovaného, ktoré predchádzali napadnutému listu a dôvodov, ktoré sťažovateľ uplatnil, k odňatiu možnosti konať pred súdom.

33. Ako totiž z obsahu spisu vyplýva, Ústav na výkon väzby rozhodnutím č. ÚVV 211/18/31-2009 dňa 25.08.2009 rozhodol o výške trov spojených s výkonom väzby, v zmysle ktorého zaviazal sťažovateľa uhradiť trovy spojené s výkonom väzby vo výške 436,43 Eur. Proti rozhodnutiu podal sťažovateľ dňa 29.06.2014 odvolanie, o ktorom rozhodol žalovaný rozhodnutím zo dňa 14.10.2009 č. GR ZVJS-48-42/31-2009 tak, že odvolanie sťažovateľa zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil. Proti rozhodnutiu žalovaného podal sťažovateľ žalobu na Krajský súd v Bratislave a ten rozsudkom zo dňa 16.11.2013 sp. zn. 4S 146/2010 rozhodnutie žalovaného č. GR ZVJS-48-42/31-2009 zo dňa 14.10.2009 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Predmetný rozsudok bol potvrdený rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžo 15/2013 dňa 27.02.2014. Následne Ústav na výkon väzby svojím rozhodnutím č. ÚVV-ÚVTOS-5-83/31-2014 zo dňa 20.06.2014 vydal rozhodnutie o výške trov spojených s výkonom väzby, v zmysle ktorého zaviazal sťažovateľa uhradiť trovy väzby vo výške 436,34 Eur. Proti uvedenému rozhodnutiu podal sťažovateľ dňa 10.7.2014 odvolanie o ktorom rozhodol žalovaný rozhodnutím č. GR ZVJS-48-21-4/31-2014 dňa 9.9.2014 (ďalej len rozhodnutie GR ZVJS) tak, že sčasti odvolaniu vyhovel a zmenil výrokovú časť rozhodnutia Ústavu na výkon väzby č. ÚVV-ÚVTOS-5-83/31-2014 zo dňa 20.6.2014 tak, že slová „v spojení s § 54 ods. 1 zákona“ nahradil slovami: „v spojení s §27 zákona č. 156/1993 Z.z. v znení účinnom do 01.07.2006“. Rozhodnutie GR ZVJS bolo sťažovateľovi doručené dňa 12.09.2014. Deň pred doručením tohto rozhodnutia bolo sťažovateľovi doručené oznámenie Ústavu na výkon väzby zo dňa 05.09.2014, z ktorého vyplýva, že do pôvodného rozhodnutia č. ÚVV-ÚVTOS-5-83/31-2014 zo dňa 20.06.2014 bola doplnená „podpisová“ doložka a týmto bol odstránený nedostatok formálnej chyby. Prílohou oznámenia bolo rozhodnutie č. ÚVV-ÚVTOS-5-83/31-2014 zo dňa 20.06.2014.

34. Sťažovateľ podal voči opakovane doručenému rozhodnutiu (s vykonanou opravou) odvolanie zo dňa 22.09.2014, ktoré Ústav na výkon väzby posúdil v zmysle odpovede zo dňa 07.10.2014 ako podanie, ktoré nemá povahu odvolania a oznámil sťažovateľovi, že konanie o výške trov výkonu väzby považuje za právoplatne ukončené.

35. V odvolaní zo dňa 22.09.2014 proti oznámeniu Ústavu na výkon väzby sťažovateľ okrem námietky premlčania, namietal, že z opakovaného doručenia toho istého rozhodnutia o povinnosti uhradiť trovy výkonu väzby vo výške 436,43 Eur nie je zrejmé, či ide o nové rozhodnutie vydané pod tým istým číslom a toho istého dátumu alebo či ide o opravné rozhodnutie k pôvodnému rozhodnutiu, preto spravujúc sa poučením o možnosti podať odvolanie, podal odvolanie voči rozhodnutiu, v ktorom namietal, že rozhodnutie nevychádza zo spoľahlivo zisteného stavu veci, je nepreskúmateľné, nemá oporu v zákone a vydala ho neoprávnená osoba.

36. Sťažovateľ v žalobe namietal, že opakovaným doručením rozhodnutia v podstate išlo o dodatočné nahradenie prvej verzie písomného vyhotovenia druhou verzou a takýto postup je možný len do času, kým sa účastníkovi konania chybná verzia neoznámila. Sťažovateľ namietal, že pokiaľ mal správny orgán za to, že išlo o zrejmú nesprávnosť, bolo potrebné zmenu vykonať tak, aby bolo zrejmé z opravného rozhodnutia, čo bolo zmenené, kto a kedy opravu vykonal.

37. Pozornosti kasačného súdu neuniklo, že sťažovateľovi bolo dňa 11.09.2014 doručené rozhodnutie č. ÚVV-ÚVTOS-5-83/31-2014 zo dňa 20.06.2014 (bez formálnych chýb) so sprievodným listom zo dňa 05.09.2014, v ktorom sťažovateľovi bolo oznámené, že v písomnom vyhotovení rozhodnutia bol doplnením podpisovej doložky odstránený nedostatok týkajúci sa formálnej náležitosti rozhodnutia. Z opakovane doručeného rozhodnutia (jeho dôvodov), však nevyplýva, že ide o opravné rozhodnutie, ani kto opravu vykonal. Ako sťažovateľ namieta, ide o totožné rozhodnutie s uvedením toho istého dátumu rozhodnutia ako pôvodné (20.06.2014), ktoré obsahuje aj poučenie o tom, že proti nemu je možné podať odvolanie do 10 dní odo dňa doručenia. Sťažovateľ sa týmto poučením správneho orgánu spravoval a podal voči nemu v stanovenej lehote odvolanie. Ako je z predchádzajúceho popisu zrejmé, žalovaný listom zo dňa 07.10.2014 sťažovateľovi oznámil, že jeho podanie nie je možné posudzovať ako odvolanie voči novému rozhodnutiu, konanie o výške trov výkonu väzby bolo podľa žalovaného právoplatne skončené.

38. Pokiaľ sa krajský súd uvedenými námietkami sťažovateľa, (že mu bolo dňa 11.09.2014 doručené totožné prvostupňové, do ktorého bolo len dopísané, ktorá osoba v zastúpení ho podpísala, pričom oprava rozhodnutia bola vykonaná v rozpore s § 47 a § 51 Správneho poriadku, pričom v opakovane doručenom rozhodnutí nie je uvedené, že ide o opravné rozhodnutie), nezaoberal, čo je z dôvodov jeho rozhodnutia zrejme a žalobu odmietol ako neprípustnú, odňal sťažovateľovi možnosť konať pred súdom, nakoľko bez zaujatia stanoviska k námietkam sťažovateľa, ktoré zostali zo strany krajského súdu bez povšimnutia, je záver o nepreskúmateľnosti listu žalovaného neudržateľný.

39. Na tomto mieste považuje kasačný súd za dôležité zdôrazniť, že v ustanovení § 47 ods. 6 zákona č. 71/1967 Zb.(Správny poriadok) je riešená situácia, ktorá umožňuje bez použitia opravného prostriedku vykonať nápravu chýb, ku ktorým došlo pri vyhotovovaní písomného rozhodnutia. Takáto oprava je možná len vtedy, ak ide o chyby v písaní, počítaní alebo o iné zrejme nesprávne. Inou zrejme nesprávnosťou by mohla byť napr. absencia niektorých identifikačných údajov účastníka.... Svojou povahou ide o technické chyby formálneho charakteru, ktoré nemenia zmysel a obsah rozhodnutia. Oprava takýchto chýb sa robí neformálnym spôsobom v texte rozhodnutia a správny orgán o nej nevydáva rozhodnutie. Spravidla sa oprava uskutočňuje tak, že nesprávny údaj sa prečiarkne a uvedie správny údaj. Na konci rozhodnutia sa uvedie, kto a kedy opravu vykonal, pripojí sa podpis a odtlačok pečiatky. Nie je vylúčená ani výmena pôvodného rozhodnutia za rozhodnutie bez uvedených nedostatkov. Správny orgán je však povinný o tom informovať účastníkov, prípadne ďalšie osoby, ktorým bolo rozhodnutie doručené, prípadne oficiálne vyznačiť opravu aj v jednotlivých vyhotoveniach rozhodnutí. Takúto opravu možno vykonať buď na podnet účastníka alebo z vlastného podnetu. Vykonanie opravy nie je časovo obmedzené a možno ho uskutočniť aj po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia. Všetky uvedené poznámky obsahových a formálnych náležitostí správnych orgánov sa vzťahujú nielen na meritorne rozhodnutia, ale aj na procesné rozhodnutia a rozhodnutia vydané v rámci činnosti súvisiacej s preskúmaním rozhodnutí - § 53 až § 69. To znamená, že opravu rozhodnutí je možné vykonať aj v rámci odvolacieho konania (komentár k Správneému poriadku k § 47 ods. 6, Správny poriadok, Jozef Sobihard, 2007).

40. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7SŽ 142/01, oprava chyby alebo zrejmej nesprávnosti je prípustná len vtedy, ak sú takéto chyby zrejme z kontextu predmetného rozhodnutia. Omyl v hodnotení skutkových okolností alebo právnom posúdení veci, hoci sa javí ako zřejmý, nemožno napraviť podľa § 47 ods. 6 Správneho poriadku. Formou opravy rozhodnutia nemožno zásadne zmeniť pôvodné rozhodnutie tak, že by na základe opravy malo dôjsť k zmene právnej situácie založenej rozhodnutím. Takúto zásadnú zmenu rozhodnutia možno dosiahnuť iba postupom podľa § 65 Správneho poriadku, t. j. aplikáciou inštitútu preskúmania rozhodnutia mimo odvolacieho konania, ktorého uplatnenie je však limitované lehotou troch rokov od právoplatnosti rozhodnutia - § 68 ods. 1 Správneho poriadku.

41. Úlohou súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu je posudzovať, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj procesnoprávnymi predpismi. Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní, ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím, či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami ako ten, o koho práva v konaní ide. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu, ktorá predchádza vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenia správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Úlohou správneho súdnictva je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správnych orgánov v rozsahu a z dôvodov vymedzených v žalobe.

42. Pokiaľ teda sťažovateľ namietal, že deň pred doručením rozhodnutia č. GR ZVJS-48-21-4/31-2014 dňa 09.09.2014 mu bolo doručené oznámenie o vykonaní opravy prvostupňového rozhodnutia, bolo úlohou krajského súdu tiež posúdiť, či žalovaný rozhodoval o odvolaní proti skôr vydanému prvostupňovému rozhodnutiu č. ÚVV-ÚVTOS-5-83/31-2014 zo dňa 20.06.2014 (bez vykonania opravy) alebo rozhodoval už o opravenej verzii rozhodnutia a len v prípade, že by rozhodoval už o opravenej verzii prvostupňového rozhodnutia, bolo by možné konštatovať, že listom zo dňa 07.10.2014 nedošlo k zásahu do práv sťažovateľa, pretože chybný postup opravy chyby bolo možné napadnúť v žalobe proti rozhodnutiu žalovaného.

43. V predmetnej veci záver krajského súdu o tom, že list žalovaného č. UWaÚVTOS-5-83-4/31-2014 zo dňa 07.10.2014 nepodlieha súdnemu prieskumu s odôvodnením, že nezasahuje do práv, právom chránených záujmov alebo povinností sťažovateľa je predčasný. Krajskému súdu bolo možné vytknúť, že sa vôbec nezaoberal uplatnenými námietkami sťažovateľa, a to najmä skutočnosťou, či sťažovateľ opravou rozhodnutia, na ktorom chýba údaj kto a kedy opravu vykonal s pripojením podpisu a odtlačku pečiatky, neutrpel právnu ujmu a či nebolo zasiahnuté do jeho subjektívnych práv, najmä keď krajský súd neskúmal, či žalovaný rozhodnutím č. GR ZVJS-48-21-4/31-2014 dňa 09.09.2014 rozhodoval o odvolaní proti skôr vydanému prvostupňovému rozhodnutiu č. ÚVV-ÚVTOS-5-83/31-2014 zo dňa 20.06.2014 (bez vykonania opravy) alebo rozhodoval už o opravenej verzii rozhodnutia.

44. Pre posúdenie otázky, či námietky sťažovateľa uplatnené v žalobe sú dôvodné, bolo potrebné tiež posúdiť, či opravou rozhodnutia, ktorú správny orgán vykonal (spôsobom, ktorý popisuje sťažovateľ v žalobe a následne aj v kasačnej sťažnosti), mohol mať sťažovateľ pochybnosti o podstate rozhodnutia a jeho obsahu a či sa mal spravovať poučením o možnosti podať odvolanie do 10 dní odo dňa doručenia rozhodnutia, ktorým sa sťažovateľ aj (neúspešne) riadil.

45. Vzhľadom k tomu, že krajský súd sa uvedenými skutočnosťami nezaoberal, jeho záver o nepreskúmateľnosti listu žalovaného je predčasný a neodôvodnený.

46. Vzhľadom na uvedené skutočnosti kasačný súd napadnuté uznesenie krajského súdu podľa vyššie citovaných ustanovení § 462 ods.1 SSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

47. Iný postup by bol v rozpore so zásadou „denegatio iustitiae“ (odopretie spravodlivého súdneho konania), ktorú zohľadňuje aj Ústava Slovenskej republiky v čl. 46, a súčasne by iný postup viedol k porušeniu základného práva na súdnu ochranu uvedenú v citovanom článku 46 ústavy, čo je zrejmé aj z vyššie uvedeného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 17.05.2016 sp. zn. III. ÚS 91/2016 <.. „Pokiaľ súd v správnom súdnictve odmietne vecne prejednať žalobu smerujúcu proti neformálnemu oznámeniu správneho orgánu, ktorý nemal zo zákona vyplývajúcu povinnosť vydať rozhodnutie, dopúšťa sa odopretia spravodlivosti vo vzťahu k takému žalobcovi.“

48. V ďalšom konaní bude úlohou krajského súdu pokračovať v konaní v intenciách právneho názoru vysloveného kasačným súdom.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.